

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 58. ANUL XI.

Sabiu 13 Iuliu, 1863.

Telegrafulu, iese de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v.

Diet'a transilvana.

Siedinti'a IV, din 1 1/2 Iuliu 1863.

La 10 1/4 ore se ncepe siedinti'a cu cetirea protocolului siedintiei premergatore in limb'a magiara, romana si germana.

Dupa cate-va modificatiuni stilistice, si anume dupa-ce Esc. Sea Mitr. Conte Siulutiu cere a se pune pretotindeni, unde se vorbesce de Imperatulu, titulu intregu: Sacratissim'a Sea Maiestate c. r. apostolica, Mareprincipe alu Transilvaniei, dupa-ce d. Branu de Lemény reflecta, ca cuventulu „allerhöchst“ (preainaltu) nus'a datu in testulu romanescu deplinu conformu; in fine dupa-ce Protopopulu Hannia cere a se pune capetu diferiteloru nomenclaturi ale Romaniloru: Rumänen, Romänen, Rumunen s. a. si a li se dá numirea aceea, ce o póta ei si ce li o recunósce si p. n. rescriptu, care dice pretotindeni „Romanen“, eara Presiedintele amána acésta cauza pána la pertractarea cestiunei de inarticulare: — protocolulu se enuncia verificatu.

Membrii nou veniti. Consiliarulu gubernialu Lazaru, Sabjudele Michailu Bohetieliu, Assessorulu sedrialu Sipotariu, Assessorulu de Tabl'a Regésca Gaitanu si Senatorulu Lang depunu apromissiunea.

La ordinea dilei e verificarea deputatiloru decretata in siedinti'a trecuta. Spre acestu scopu in acea siedintia se formasera amesuratu § 5. din regulamentulu afaceriloru 9 despartiaminte, care aveau sa examineze operatele alegeriloru membriloru sei in modu imprumutatu, si adica despartiamentulu I. actele privitoare la membrii despartiamentulu II, acest'a ale celoru de III, si asiá mai departe, in fine despartiamentulu IX, documintele membriloru din despartiamentulu I.

Presiedintele provóca pre competintii referinti ai comisiuniloru a ceti relatiunile sele; in urm'a cárei provocári

I. Mog'a cá referintele comisiunei I. (Preside Contele Béldi) se suie pe tribuna si citeste ungresce, germanesce si romanesce raportulu comisiunei. Tóte actele suntu legale; tóte alegerile inviolabile. Eppulu Dobr'a si Antistele Lászlofy ca regalisti nu suntu supusi esaminárei comisiunei.

C. Schmidt. Diet'a inca nu e competente a declará pre deputatii de priimiti, cáci inca nu e constituita.

Rannicher. Avemu dreptulu de a priimi alegerile cele valide; numai in privinti'a celoru impumnate se potu nasce discussiuni. (Strigári in steng'a: Asiá e!)

Presiedintele enuncia: DD. Brandsch, Franciscu de Brennerberg, Ládai, Brecht, Eitel, Demianu, Codru Dragusianulu, Birthler, — suntu verificati.

II. Franciscu de Brennenberg cá referinte alu sectiunei II (Preside Eppulu Dobr'a) refera de pe tribuna despre membrii sectiunei III. Ia alegerea deput. Branu de Lemény s'au observatu acea mica scadere, ca in listele de alegere numai la numele alegatorulu d'antáiu de pe fiacare fatia s'au pusu 1, ear la ceialalti s'a facutu numai linióre. — La deput. Obert nu s'au substernutu unu protocolu de alegere, — ambele scaderi neessentiale. Dificultáti insemnate insa se nascu la verificarea deput. Dionisiu Siulutiu din comitatulu Turdei. Incontr'a alegerii lui s'au facutu unu protestu din mai multe puncte, si anume: ca presidele comisiunei electorale n'a vorbitu alegatoriloru nainte de actulu alegerii, dupacumu prescrie regulamentulu, apoi ca la alegere

s'a dusti namai unu protocolu in locu de dóua, ca s'a variatu numele candidatulu: Siuluti Onisie, (care din 1481 voturi a priimitu numai 619, prin urmare n'are majoritate absoluta), Siuluti s. a. In comisiune insasi s'a formatu o majoritate de 6, carea vrea sa treca preste aceste formalitati si sa verifice pre d. Siuluti, si o minoritate de 4, carea staruiesce a se declará alegerea invalida si a se face alegere noua. Dupa-ce Presiedintele enuncia pre membrii priimiti fara combatere, se incinge despre priimirea séu neprimirea d. Dionisiu Siuluti o discussiune de 1 1/2 óra. Noi espunemu cititoriloru nostri in estrasulu, ce ni-lu concedé spatiulu, acésta antáia discussiune a dietei.

Dr. Teutsch cere, cá alegerile, despre care esista vr'o banuicla, sa se ia la desbatere numai dupa-ce va fi constituita diet'a, si acést'a sa nu se abata numai decátu la nceputulu activitáti se de-la liter'a legei positive.

Ioann Balomirie de parere, ca de óre ce validitatea alegerii nu s'a combatutu din partea majoritáti comisiunei de verificare, sa nu se combata nici din partea dietei incesi.

Conradu Schmidt se alatura intru tóte la parerea Dr. Teutsch. Assemenea

Obert, adaugendu, ca § 39 alu regulamentulu de afaceri da dreptu si minoritáti a-si alege unu referinte.

Br. de Rosenfeld. § 11 si 39, citate de Dr. Teutsch, Conradu Schmidt si Obert, nu suntu bine intielési si aplicati ci singuru § 10 e aplicabilu aici, dupa care decisiunea validitáti se face prin dieta.

Brandsch Se alatura la parerea D. Conradu Schmidt in carea-lu intaresce si § 16, ca alegéri valide suntu acelea, ale cároru protocéle de alegere suntu in ordine, — ceea-ce aici nu s'au intemplat.

Conradu Schmidt. § 9 opresce a se luá alegerea de valida.

Dr. Teutsch. § 11 nu lasa a se priimi alegerea de valida, de óre ce nu comisiunea, ci diet'a — carea inca nu e constituita — decide asupr'a validitáti au nevaliditáti alegeriloru.

Branu de Lemény. So alatura la parerea Br. de Rosenfeld.

Mog'a assemenea, adaugendu, ca din partea comitetulu centralu si a comisiunei de verificare nu s'au facutu proteste, ca protocolulu s'a dusu in ordine, ca minoritatea n'are dreptu a protestá. (Presiedintele-lu intrerumpe, ca acumu nu e vorb'a despre aceea.)

Eppulu Br. de Siagun'a se declara a fi si densulu omulu ordinei, si nu afla cauza, pentru carea diet'a aru poté otári amanarea verificatiunei cestiunate; sé alatura la parerea d. de Rosenfeld.

Presiedintele reasuma: ca acumu óri numai dupa constituirea dietei sa se declare alegerea valida? Toti Románii impreuna cu Br. de Rosenfeld si inca cáti-va deputati sasi, va sa dica majoritatea multu intrecatore: pentru acumu.

Conrad Schmidt cere a se mai citi odata punctulu de banuicla din referata, a se luá spre vedere protocolulu alegerii si preste totu a se purcede cu cea mai mare scrupulositate.

Acést'a se si face, cu deosebire se citescu punctele acelea, pentru care s'a protestatu incontr'a alegerii, si care

sunt: 1) ca nu s'a citit alegătorilor regulamentul, 2) ca nu s'au portat două protocoale, 3) ca s'au annumerat candidatul și voturi defectuoase, 4) ca au votat și absenti, 5) ca nu s'a portat protocolul de alegere dublu, în fine încă o mulțime de puncte pentru variațiunea numelui.

Presedintele. Sa se desbata lucrul din punctu de vedere formal!

Branu de Lemény escusa netinerea cuventărei din partea presedintelui comisiunii electorale înainte de alegere prin considerarea, că sa nu se nasca discordia și disordine pentru cele trei limbi; earca nu s'au dus 2 protocoale, escusa prin aceea, ca dupa assecurarea comisiunii protocolulu s'a dus dupa consciința, și duplicatul e fidelu.

Eppulu Br. de Siagun'a. Candidatul cestiionatu că Dionisiu Siuluti a primitu 619, că Siuluti 123, cu totulu dar 742 voturi. Despre identitatea persóni a potutu hotari comisiunea; Siuluti are majoritate absoluta de voturi (din 1481. 742), și e deputatu legalu.

Dr. Tentsch. E iregularitate in comisiune, și cu tote ca acest'a e vin'a comisiunii și nu prejudeca alegerei lui Siuluti, totusi diet'a sa recunósca, ca alegerea e combatuta.

Rannicher. Micile defecte formale, ce s'aru poté imputa alegătorilor, se perdu prin considerarea, ca acumu antai'a data au alesu unu poporu fostu pân'acuma ne'ndreptatitu; diet'a sa distinga bine între defecte essintiale și neessintiale. (Stâng'a: Asiá e!)

Puscariu se alatura lângă Rannicher; asemenea Schneider (Orat.)

Lassel e incontr'a alegerei, căci afla defecte essintiale, și anume într'aceea, ca 1) protocolulu nu s'a dusu in două esemplarie, 2) 123 voturi dubii s'au adnumeratu lui Dionisiu Siuluti.

Br. de Salmen se alatura la Rannicher. (Voci: sa se ncheie!)

Rannicher: Sase observe dar' § 55! („Propunerile pentru incheierea desbaterilor le va aduce Presedintele indata la votare, fără punerea întrebărei de sprijinire.“ Red.)

Presedintele pune întrebarea, deca e de lipsa a se mai desbata obiectulu ori nu? (Stâng'a: Nu e de lipsa!)

Conrad Schmidt cere cuventulu și staruiesce pelângă propunerea sea, că membrilor dietei, cari nu suntu de fatia, și cari nu recunosc legalitatea dietei, sa nu li se dea ansa a imputa, ca diet'a numai decatu la inceputu a nesocotitu legea și s'a slobozitu la unu feliu de compromissu între membrii sasi și membrii români. Se enuncia de nou incontr'a validității alegerei.

Presedintele formuléza: Domnii, cari credu, ca 'n alegere nu este cróre formală, sa binevoiésca a se scolá. (Sensatiune.)

Eppulu Br. de Siagun'a: Noi la ast'a nu potemu respunde.

Rannicher. Este; insa noi pretiuimu fiinti'a mai pre susu de forma. Sa se formuleze asiá, încatu sa potemu respunde.

Presedintele formuléza: Suntu defectele aceste formale vatemátore validității alegerei, ori nu? Acei domni, cari credu ca dá, suntu rogati sa se scolé. (Stâng'a mai întrega și mai multi din centru remánu siedindu.)

Presedintele enuncia: Domnulu Dionisiu Siuluti e verificatu!

Si asiá dupa discussiune de 1½ ora membrii comisiunii III suntu verificati toti.

III Rannicher cá referinte alu sectiunei III (presedinte Metropolitu Cont. Siuluti) citește raportulu despre esaminarea alegerilor deputatilor din sectiunea IV, cari, nefiind nici o banuieála, se verifica toti și anume: Angialu, Conrad Schmidt, Enricu Schmidt, Simeonu Balomiri, Ioann Balomiri, Kirchner, Dr. Ratiu, Schnell, Thiemann, Gavriilu Manu.

IV. Dr. Ratiu cá referinte alu sectiunei IV (Presedinte Kirchner) cetesce raportulu despre esaminarea alegerilor deputatilor din sectiunea V, cari se verifica toti, și anume: Orbonasiu, Gull, Schwarz, Iosifu Siuluti; — Herbert, Rosenfeld și Siagun'a regalisti.

V. Gull cá referinte alu sectiunei V. (Presedinte Eppulu Br. de Siagun'a) cetesce relatiunea despre esaminarea sectiunei VI. La Russu e o mica indoieála iar din caus'a variațiunei numelui in Russu, Orosz, domnulu din Vidraseu și altele, — defecte cu atátu mai neinsemnate, cu cátu despre identitatea persóni nu este indoieála, cu cátu adnumerându-se lui Russu,

alias Orosz și voturile acestea, densulu are majoritatea de voturi absoluta multu in trecutóre, in fine contra-candidatul contele Bethlen Farkasa resignatu. Si asiá și membrii sectiunei VI suntu rectificati, și anume: Roth, Cipariu, Russu, alias Orosz, Florianu, Binder, Schuler de Libloy, Hannia, Petru Popu, Wittstok, Franciscu de Trauschentfels.

VI. Schuler de Libloy cá referinte alu sectiunei VI (Presedinte Canoniculu Cipariu) refereaza despre secnea VII, ai cărei membrii, și anume: Haupt, Eugen de Trauschentfels, Br. Bedeus de Scharberg, Vlass'a, Fekete alias Negrutiu, Murasianu, Tulbasiu, Leontinu Popu suntu verificati; — Popasu și Dr. Binder regalisti.

VII. Murasia nu cá referinte alu sectiunei VII (Presedinte superintendente Dr. Binder) referéza despre sectiunea VIII, ai carei membrii nefiindu vre o banuieála, toti se verifica, și anume: Nagelschmidt, Popoviciu, Popea, Ratiu, Michael Schuller, Bolog'a; Br Bruckenthal, Cont. Nemes, Dr. Vasieiu și Dr. Wächter suntu regalisti.

VIII. Popea cá referinte alu sectiunei VIII (Presedinte Cont. Nemes) referéza despre sectiunea IX, ai carei membrii nefiindu vre o banuieála toti se verifica, și anume: Schneider, (Ios.), Alduleanu, Macellariu, Biltiu, Bohatielu, Balasiu; Herbert, Munteanu, Baritiu, Trausch cá regalisti

IX. Bohatielu cá referinte alu sectiunei IX (Presedinte Br. Salmen) referéza despre sectiunea I, ai cărei membrii nefiindu vre o banuieála, toti se verifica, și anume: Vaida, Lassel, Mog'a, Fabini; Cont. Béldi, Manu (Petru), Domsz'a, Constantin Ioanu, Macedonu Popu cá regalisti. —

Senatulu imperialu.

In adunarea casei de josu din 15 Iuliu prededú Zybliekiewicz o petitiune a fostului dictatoru polonu Langiewicz, prin carea acest'a cá suditu prussescu cere eliberare și concessiune de a calatori la Svizzer'a. In 16 Iuliu propuse Ministrulu de finantie casei ablegatiloru bugetulu statulu din Novembre 1863 pâna la capetulu anulu 1864. Spesele ordinare facu 512, cele straordinare 102, preste totu 614 milliöne; veniturile ordinare 521, cele straordinare 43, cu totulu 564 milliöne, va sa dica deficit de 50 milliöne, care sa se acopere prin o dare noua de 16 și prin operatiuni de creditu de 33 milliöne florini. — Bugetulu speselor pentru aceea apare asiá mare, căci cuprinde restempulu de 14 luni trecendu-se de-la anulu administrativu la anulu solaru.

Sabiiu in 12 Iuliu. Dupa unu Telegramu alu lei „Herm. Ztg.“ etc. dto Vienn'a 21 Iuliu c. n. „Corespondința generală“ dice, ca mai multe proiepte de legi cá propozițiuni pentru diet'a Transsilvaniei s'aru fi tramisu comisariului regescu dietalu, altele stau aprópe de gat'a la Cancellari'a aulica transsilvana. Întré cele din urma se afla și unu proieptu de lege pentru explicarea § 28. alu patentei urbariale inprivinti'a causei Siculica hereditas, mai departe unu proieptu de lege asup'r'a modului, cumu sa se solvéscá summele de despagubire pentru prestatiuni rescumperabile. —

„Ost und West“

Sabiiu in 11 Iuliu. Ne veni la mâna nr. 1 alu re'nviiatului „Ost und West.“ Cuprinsulu lui e 1) cátra cititorii nostri; 2) Russi'a și Poloni'a; 3) desbateréa adresei in senatulu imperialu; 4) starea cea necajita in Ungari'a și Banatu; 5) cestiunea transsilvana; 6) procesulu lui de pressa.

Acestu diuariu, esindu numai de două ori pe luna, adica la 1. și la 15 in fascióre de 2—3 cóle, n'aduce, ce e dreptu tote noutátile de di, dar causele cele mari ale politice, ba si ai altoru rami ai vietiei publice a popóreloru, le tractéza într'unu modu fórté bunu: mai pe largu, chiaru, din tote punctele de vedere, cu repriviri istorice, asiá încatu unu singuru articulu ilustra cetitorului obiectulu întregu. Ceeace face insa acestu diuariu cu deosebire interessantu peatru noi, e ca elu se ocupa mai multu decatu ori care altulu, si cu cunoasciintia si cu bunavointia mai multa decatu ori-care altu jurnalul germanu (o esceptiune laudabila face „Const. Oesterr. Zeitung“) de causele nóstre. Mai nici unu numeru nu ese, unde sa nu se vorbésca și despre Români și caus'a lor. In articulu citatu se dice între altele: Constitutiunea istorica a Transsilvaniei fu o nedreptate strigatore incontr'a Românilor; — din cele 2,200,000 Transsilvani natiunea Româna ca atare, adeca o populatiune de 1,200,000 suflete in puterea

acestei constituțiuni n'au drepturi politice. Cu acest'a e dîsu totu. Cu tôte acestea insa noi ca marturisitori sinceri ai principiului constituționalu și ai continuității de dreptu n'amu fi radicați nici odata vocea noastră pentru o octroare, carea totdeun'a o crediurăm a fi unu mediu foarte dubiu, decât a Magiarii niaru fi datu próspecte de vreunu alture mediu constituționalu. — De aceea nu potemu recomandá indestulu publicului romanu acest'a fôia cu atâtu mai multu, cu câtu dăca noi o vomu spriginî din parte-necu caldura, și densa v'a sci pretiul și apera interesele nôstre naționali.

Sabiiu in 11 Iuliu. Trecendu acum de curendu prin o comunitate sasésca, și fiindu tocmai dîu'a Domnului, vediu multe scene amabile satesci: copii și copile jucându-se, tin-rime preumblându-se cu cantări armonioșe, bețrâni și bețrâne siediendu pe scaune de pētra pe la portile cele ornate cu pomi, in discursuri simple familiare s. a.; un'a scena insa-mi placă cu deosebire. La o pōrta adica siedeau lá umbra unu grumurelu de barbati, avendu in midilocu pre notarulu satescu, care le cetia, precumu potui vedé din fug'a carului, din „Hermannstädter Zeitung,“ și aveá lînga sine și alte foi. Indata me intrebai: Oare privelisea acest'a placuta aflare-o-siu și 'n vr'o comuna romanésca? Aflá-s'aru ea celu puțin astadi, cându alesii popóreloru din patri'a acest'a scumpa s'au adunatu, spre a consultá de cele mai inalte, mai intetștore lucruri ale eii? Scie óre poporulu, dar poporulu chiaru, ce facu barbati cei mai bravi ai natiunei in dieta? Ce vorbescu? ce desbatu? ce hotarescu? Ia oare parte și poporulu nostru la cestiunile cele mari, ce are de ale deslegá tempulu presinte spre fericirea seau nefericirea lui? Cu unu cuventr, da-i-se și lui ocaziune și midilocire de a audí câte ce-va din diuarele patriotice? Déca vom venturá prin listele abonantloru, vom vedé, ca din sutele și miiile de comune române, parte politice, parte bisericesci, d'abiá câte-va vomu aflá ca plate scu, și nu sciu câte, ca citescu diuarele române.

Intr' unu statu constituționalu, unde fia-care cetatienu e o particea a corpului legislativu, e o trebuintia neaperata, cá fia care sa ia parte la lucrurile publice ale statului, va sa dica sa aiba scire despre ceea-ce se lucra. Cáci altmintrea constituțiunea insasi perde bas'a sea, carea este consciintia poporului, și devine tipulu lui Navochodonosoru, alu cărui peptu de arama se radimá in picioré de lutu!

De aceea nu se pōte recomandá din destulu citirea diuarielor tuturor comunelor române, și e o datorintia a preoților, invetiatorilor, notari oru și ampioatiloru de totu felulu, preste totu a tuturor amiciloru poporului, cá se descepte intr'ensulu aplicarea spre citire, carea e unu mediu foarte tare pentru escitarea iubirei de patria; cáci ceea-ce nu cunóscemu nu iubimu, nu potemu iubi!

Dee cerulu, cá câtu de curendu sa vedemu și prin comunele romanesci acelu teatru frumosu și de lauda, ce avuram ocaziune a-lu vedé la concetatiunii nostri, de-la cari preste totu inca multu, multu mai potemu invetiá!

Varietati și noutati de di.

(Scire personala) D. Nicolau Ionescu, Professoru de Istori'a universala la universitatea din Iasi, care are frumos'a missiune din partea statului român, de a aduce din Palermo o semin'ele istoricului Nicolau Balcescu, petrece de câte-va dile spre cea mai mare a nōstra bucuria in Sabiiu.

Prândiu solenelu. Unu negociatoru israelitu din Clusiu, anume Vasvári (!) de bucuria, ca Israeliti din Transsilvan'a au votatu cu Magiarii, dete unu prândiu solenelu.

Membrii dietali magiari toti parasira Sabiiule. Candidatulu din Iliafalva, Moise Berde, dupa „Korunk“ si-a depusu mandatulu.

Clasificarea corifeiloru dietali din Transsilvan'a face unu siru de articuli foarte interesanti in „Const. Oestr. Zeitg.“, carea in fruntea Sasiloru pune pre Zimmermann, Conradu Schmidt, Iosifu Schneider, Reichenstein și Rannicher, ear in fruntea Româniloru pre Episcopulu Br. de Siagun'a și pre Vice-presedintele gubernialu Ladislaus Pop.—

Expositiunea universală din Viena, precumu se aude, se va face in anul 1866. Localulu, care va cuprinde jumetatea celui din Londr'a, se crede ca va fi in prater; jumetate spatulu va remané rezervatu pentru tierile austriace, ear jumetate se va predá industriei straine. Din Engliter'a, Americ'a și Germani'a s'au si insinuat anunturi numeroșe.

Principatele romane unite.

Telegrame

ale „Gazetei Transsilvaniei.“

Bucuresci, 18 Iuliu, 7 óre.

Polonii trecura eri pe la Vadeni Prutulu, goniti aspru de trupele române. Milkovicz adiunsu dupa amedi fu provocatu de nou a depune armele, ceea ce o și facu fara resistintia.

Bucuresci, 19 Iuliu, 10 óre 40 min., sosita la 5 óre 50 min. dupa prândiu.

Principele Cuz'a ordiná a se tractá prisionierii cu tōta privintia. Siefulu loru e liberu sub parol'a de onore. Oficirii dîcu, a fi insielati de catra Sadik Pasi'a, care favorisá acest'a espeditiune, incredintându-i, ca Români suntu necapaci a le pune stavila trecerei, și acest'a numai cu intentiune de a atitá turburare in Romani'a. Cinci soldati romani murira in urm'a raneloru priimate in lupta.

Bravur'a dovedita de cātra ostasii lui Calinescu in lupt'a dela Costagali'a electrisá tōta tier'a.

Despre ceat'a polona trecuta pe pamentu romanescu aflámu in „Buciumulu“:

Incalcatorii patriei nōstre au fostu in numēru de 400 echipati foarte bine si toti armati cu revolvere, sabie si carabine de precisiune cu baionete; pré pucini au fostu calari. Colonelulu Calinescu aflādu de acest'a incalcare, abiá a pututu aduná de pela posturile din pregiuru, vre o 300 ómeni, si cu acestia, in marsiu fortiatu de dōua poste a ajunsu pe incalcatori.

Atunci i a sommatu de dōua ori ca se depuna armele, si dupa respunsulu negativu ce a priimitu, colonelulu Calinescu a comandatu renduirea soldatiloru sei in tiraliuri. Totu astu-feliu a facutu si trup'a polona, si focurile incepura de amendoue part'e. Români vedindu ca armele Poloniloru erau mai bune de câtu ale loru, si ca multime din focurile lor se perdéu fara efectu, inaintara cu pasi iuti pâna se apropiara a se luptá corpu la corpu. Atunci incepù un'a din acele lupte inversiunate, care decide despre victoriele unei batalii. Soldatii Români au aretatu in acest'a incaerare, destulu de importanta, unu sânge rece și o bravura demna de gloriósele victorii ale strabuniloru lor; dara, din nenorocire, tocmai in tempulu cându Polonii ne mai putēdu resistá loviriloru celoru foarte desse ale Româniloru, incepusera a se retrage, tocmai in acestu momentu decisivu dicēmu, se audí din arip'a stânga, commandata de maioru Saegiu, batându-se retragerea. Tōta colon'a româna vedindu ca arip'a stânga se retrage, remase immarmurita de aceasta manevra commandata intr'unu chipu foarte neintiesu intr'unu asemene momentu, si oprindu-se in locu, Polonii profitara acest'a impregiurare și se retrasera lasādu in mánile Româniloru 16 morti, intre care 2 officieri și 39. raniti, intré care 2 officieri. Români au avutu 18 morti și 45. raniti; intré acestia suntu și 3. officieri: Capitanu Maicanu, capitanu Rosta, locotenentulu Rosta.

Dupa ce s'au mai odichnitu ostirea româna si s'au ingrijitu rānitii si mortii, colonelulu Calinescu s'au luat uara in gón'a trupe straine.

Asiá dara soldatii nostri, dintre cari mai multu de câtu jumetate s'aru putea dice recruti, cáci suntu abiá de unu anu in servitiulu patriei, au luptatu corpu la corpu cu unu numeru egale de veterani esperimentati si deprinsi in lupte, fiecare unu individu cu valórea lui personale si interseca probata, armati cu armele cele mai alese din fabricile cele mai bune ale Engliteriei, voluntari capabili a se asarda in asemenea intreprinderi; sângele a cursu cu aceeasi profusiune in amendoua partile pâna cându incalcatorii profitādu de unu largu cedatu de unu oficeru care este datu in judecata, au pututu sa se retraga, recomandādu-si pe morti si pe ra-

niti cavalerismului român. Mortii incalcatorilor s'au ingropatu in aceeași grăpa cu mortii noștri, dându-li-se toate onoarele militare, și ranii lor sau transportatu cu aceeași îngrijire ca și ranii noștri în spitalul militar de la Galați; cei ce se voru vindeca voru spune în Polonia, seu liberi în emigrați'a lor, că națiunea română nu este unu popor barbar; că țier'a Românilor nu se mai pôte calca nepedepsitu; că ostasii Români suntu voînici în luptă și cavaleri după încetarea luptei. —

„Romanulu“ publica și o proclamațiune a comandantului lor Milkowsky, în carea acesta recunósce, că ei n'au dreptu a ca'că unu pamentu neutralu, precum e celu românesc; dar escusa cutezarea sea prin necesitatea cea imperativa a timpului și incheia asiá:

„Lasati-ne se trecemu, sa sosimu cu orice pretiu. Nu uitati mai cu séma, că ambele nostre națiuni suntu surori, și că sângele versatu va recadé asupr'a aceluia, care va radică antiu mân'a.

„Si dacă și acum voru veni sa ne acuse înainte-ve, invocându recea cestiune a dreptului, raspundeti, și consciinti'a ori carui omu de anima va raspunde cu Voi:

„Care este tribunalele, ce va osandi pe unu fiu, pöntru c'a trecutu prin țierina vecinului, spre a alergá sa dé ajutoriu maicei lui lovite de ucigasi?“

„Comand ntele primariu alu d spartirii.

„S. MILKOWSKI Colonelu.“

Cestiunea polóna

se afla într'unu stadiu nou. Scirea din foile din urma, că Russi'a se apléca la concessiuni, și anume la cele 6 puncte pretinse de cabinetele din Londr'a, Parisu și Vienn'a, se demontiesce deplinu prin rapórtel' foilor celor mai próspete. Din cecace ne spunu ele, cuprinsulu celu scurta alu respunsului aru fi, că Russi'a nu va sa scie de acele pretensiuni. Cea mai moderata nota de respunsu aru fi cea tramisa la Vienn'a, în carea se dice, că vetr'a „revolutiunei“ polone aru fi strainatatea, ear în privinti'a celor 6 puncte Russi'a parte aru fi facutu, parte va mai face, ce va aflá Imperatul' de bine a face. Celu mai momentosu pasu din acestu respunsu, care de altmintea în contestulu seu întregu încă nu s'au datu publicitati, e, că Russi'a întórce foi'a, și se provóca și ea, că și contrarii eii, la actele din 1815, pretindendu, că acelea numai încátu atingu Europ'a întreaga, au fostu subscrise și de alte poteri, ear dintr'alte cestiunile dinlauntru rămân rezervate celor trei poteri, ce au impartitu Poloni'a cea veche (Russi'a, Austri'a și Prussi'a). Deci fiindu revolutiunea de fatia o afacere dinlauntru, provóca pe fatia pre Austri'a a se aliá cudens'a într'unu congressu separatu. —

Situatiunea devine totu mai serióra, și se și sioptesce prin diuarie, că poterile voru sa tramita Russei încă o nota solidara. —

Lupt'a nu se curma. Regimulu natiunalu lucra cu prudentia și energia neobosita. Acum are și diuarie oficióse secrete, [care se edau-dicendu! — dinaintea ochiloru stapănirei rusescei.

Mai nou.

Diet'a transsilvana

Siedinti'a a V, tinuta Vineri în 12/24 Iuliu 1863.

Inceputulu siedintiei la 10 1/2 óre dimineti'a. Deputatii români și sasi mai toti, magiari cei trei regalisti.

Membrii nou venitu: Consiliarulu ministerialu Zimmermann și Sec. aul. Filtsch, amendoi regalisti, depunu apromissiunea.

La interpelarea lui Gull Presiedintele comunica, că citirea protocolului siedintiei trecute se va citi la capetulu siedintiei acesteia, și la ordinea dilei pune alegerea unei comisiuni de optu, cărea după § 15. alu regulamentului provisoriu de afaceri va avé de a essamina documintele membriloru intrati după verificatiune; apoi alegerea prin scrutiniu de 6 membri, din cari Maiestatea Sea c. r. sa denumésca pre fiituriulu presiedinte, și 12 membri, din cari Maiestatea Sea ces. reg. sa denumésca pre cei doi vice presiedinti în sensulu § 20 alu ord. provisorie de afaceri.

Siedinti'a acést'a e un'a din acelea, carea pöntru auditori și privitori numai în rezultatele sele are interesu. Aceste rezultate dar suntu:

Pöntru comitetulu de legitimațiune s'au alesu

Can. Vlass'a cu	86	voturi
Dr. Vasiciu cu	86	„
Cap. Bohetielu cu	85	„
Prot. Hannia cu	85	„
Cons. Haupt cu	56	„
Dr. Teutsch cu	52	„
Sen. Lang cu	51	„
Cons. Lassel cu	8	„

Pöntru Presiedinte (resignându Esc. SS. Archiereii,) se alesera

Vicepres. gub. Popu cu	90	voturi.
Cons. gub. Alduleanu „	87	„
Contele Beldi „	87	„
Comit. Schmidt „	76	„
Cons. gub. Groisz „	53	„
Cont. Nemes „	52	„
in fine Cons. minist. Zimmermann cu	46	„

(Mai pe largu în nr. urmatoriu).

Astadi în 13/25 la 10 óre iar e siedintia publica di-
etala,

30—3

Incontr'a

bóleloru și epidemiiloru de vite,

ce grasséza în arsili'a verei tare între vitele cornute și peróse și chiaru și între cai, se întrebuintieza prafulu de vite de Kornenburg cu succesele cele mai bune cá mediu preservativu, și se pôte trage totdeun'a curatu pri urmatórele firme:

In Sabiiu prin d. F. I. Zóhrer	Bai'a mare	S. Haradzeck,
„ d. I. Iahn,	Aiudu	A. Bistritsany
„ Bistriti'a prin „	S. Dietrich	Papa S. Bermiller
„ Orasthia „	C. Worsch	Reghinulu sas. Dietrich et
„ Déju „	S. Kremer,	Wachner
„ Clusiu „	I. Wolff	Sepsi-S. György B. Vitalios.
„ Brasiov I. L. și A. Hesshaimer et comp.		
„ „	Ios. de Gyertyanffy și fii.	

32—2

Publicatiune.

(Tramisa.) În urm'a rescriptului emisu de catra înaltulu ministériu de resboiu din 9 Iuliu 1863 desp. 14 Nr. 1414, se voru priimi Elevi în Academi'a Iosefina atâtu la ascultarea cursulu de invetiamentu mai înaltu, câtu și la celu mai de josu, și anume în locuri solvende, și în locuri — pöntru militari france.

Condițiunile mai de aprópe se potu privi în Novela sabiiana impreunata cu curieriulu transsilvanu esindu în 21 24 și 27 Iuliu 1863.

Sabiiu în 17 Iuliu 1863.

Corespondintia.

P. I. G. în Besia. Abonamentulu DV. e facutu pe 6 luni, adica din 1 Februaru pâna 'n 31 Iuliu. Numerii restanti se tramitu. — M. B. în Lugosiu. Nrii din urma Ti s'au tramisu la Oradea mare; se va schimbá, fi bunu reclama. —

Se afla încă numeri de-la 'nceputulu semestrului II, adica de-la deschiderea dietei.

Burs'a din Vien'a în 12/24 Iuliu 1863.

Metalicele 5% 75. 60.	Actiile de creditu 187. 40
Imprumutulu nat. 5% 81. 35	Argintulu 111. 50
Actiile de banca 782.	Galbinulu 5. 43